

Částka 11

Ročník 2013

Praha 20. září 2013

OBSAH:

Sdělení Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

39. Vydání příležitostného poštovního aršíku „200. výročí bitvy u Lipska“
40. Vydání výplatní poštovní známky „Lidová architektura – Salajna“
41. Vydání příležitostné poštovní dopisnice „Jilemnice 2013“
42. Vydání příležitostné poštovní známky „Osobnosti: Otto Wichterle, český vynálezce kontaktních čoček (1913–1998)“
43. Vydání příležitostné poštovní známky „400 let Bible kralické“

Sdělení Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

Podle § 35 odst. 1 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, poštovní známky vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Vydání poštovní známky zveřejní Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR v Poštovním věstníku.

39. Vydání příležitostného poštovního aršíku „200. výročí bitvy u Lipska“

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vydá dne 2. října 2013 příležitostný poštovní aršík „200. výročí bitvy u Lipska“ s jednou známkou. Známka má nominální hodnotu 53 Kč a je na ní zobrazen obraz bitvy u Lipska.

Bitva u německého Lipska, která se odehrála

16. až 19. října 1813, byla největší a rozhodující bitva napoleonských válek. Stála zde proti sobě armáda francouzského císaře Napoleona a spojenecká armáda Rakouska, Pruska, Ruska a Švédské. Této velkolepé bitvy se zúčastnilo celkem půl milionu vojáků a nasazeno bylo přes dva tisíce děl. Až do první světové války to byl největší válečný konflikt světa. Koaliční armáda pod vedením Karla Filipa Schwarzenberga a několika dalších vysokých šlechticů čítala přes 300 000 mužů. Napoleonova slabší armáda čítala téměř 200 000 mužů.

První den bitvy byl pro obě strany neúspěšný a skončil patem. Druhý den obě strany organizovaly přeskupení a čekaly na posily. Francouzům přišlo na pomoc 14 000 vojáků a spojencům 145 000. Třetí den bitvy koaliční armáda zaútočila na všech frontách. Tento střet trval přes devět hodin a vyžádal si obrovské ztráty na obou stranách. Když Napoleon viděl neúspěch své

armády, chystal se ustoupit přes řeku Elster. Bohužel vinou vlastních vojáků došlo k předčasnemu zničení mostu, který byl jedinou možnou cestou k úniku. Zbytek přeživší armády začal prchat směrem k Francii. Tato porážka měla katastrofální dopad na Napoleonova nadvládu a výsledkem byla jeho definitivní porážka o dva roky později u Waterloo. Krátce na to se stal Napoleon vyhnancem na ostrově Elba.

České země tuto výhru považovaly za svoji zásluhu, protože konfliktu u Lipska předcházela Napoleonova porážka u Chlumce u Ústí nad Labem. Kromě toho byl vrchním velitelem spojenecké armády polní maršál Karel Filip Schwarzenberg, který byl považován za českého šlechtice. V žádné bitvě před tím ani potom nebylo zastoupeno tak mnoho Čechů na vysokých velitelských postech, včetně těch nejvyšších (náčelníkem štábů byl maršál Jan Josef Václav hrabě Radecký z Radče). V roce 1913 byl odhalen u Lipska Památník bitvy národů.

Autorem aršíku je Prof. Zdeněk Ziegler, do rytiny některé části aršíku a obálky prvního dne vydání přivedl grafik a rytec Václav Fajt.

Aršík se známkou je tištěn archovou kombinací s plnobarevným ofsetem ve spojení s černou rytinou. Aršík má velikost 120 mm × 110 mm na šířku a známka má velikost 50 × 40 mm. Aršík je v tiskových listech po jednom kusu a byl vytiskněn Poštovní tiskárna cenin Praha a. s.

Známka má katalogové číslo 788 a platí od 2. října 2013 do odvolání.

Praha 20. září 2013

*Ing. Jiří Řehola v. r.
ředitel odboru poštovních služeb
a služeb informační společnosti*

40. Vydání výplatní poštovní známky „Lidová architektura – Salajna“

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vydá dne 2. října 2013 výplatní poštovní známku nominální hodnoty 29 Kč z emise *Lidová architektura*. Na známce je vyobrazena chalupa z vesnice Salajna.

Vesnice Salajna je částí obce Dolní Žandov v okrese Cheb. Nachází se asi 3 km na severozápad od Dolního Žandova v Karlovarském kraji. Je Vesnickou památkovou zónou.

Ve vsi se zachovalo množství usedlostí dvorcového typu s hrázděnými patry. Pro zobrazení tohoto fenoménu na malé ploše známky bylo třeba volit detailnější záběr. Na známce je proto zobrazen hrázděný štít kolny, který tvoří protějšek obdobného štítu obytného domu čp. 13, oba štíty jsou dekorativně členěny šikmým šachováním a na roubení věnce zdobeny malovanými květinovými medailony. Uvnitř dvora je kolna datovaná roku 1805.

Autorem výtvarného návrhu emise je akademický malíř Jan Kavan, autorem rytiny je grafik a rytec Bohumil Šneider.

Známku o rozloze obrazové části 23 × 19 mm vytiskla Poštovní tiskárna cenin Praha a. s. rotačním ocelotiskem v barvě tmavě zelené oceli v tiskových listech po 100 kusech.

Známka má katalogové číslo 789 a platí od 2. října 2013 do odvolání.

Praha 20. září 2013

*Ing. Jiří Řehola v. r.
ředitel odboru poštovních služeb
a služeb informační společnosti*

41. Vydání příležitostné poštovní dopisnice „Jilemnice 2013“

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vydá dne 2. října 2013 příležitostnou poštovní dopisnicu k Filatelistické výstavě známkové grafiky Vladimíra Suchánka – Jilemnice 2013 s natištěnou písmenovou známkou „A“. Písmeno „A“ odpovídá ceně za vnitrostátní obyčejné psaní – standard do 50 g dle ceníku základních poštovních služeb v aktuálním znění – ke dni vydání 13 Kč.

Na písmenové známce „A“ je vyobrazeno náměstí v Jilemnici. Pod známkou se nachází mikrolinka s mikrotextem Česká pošta, PTC, 2013. Nalevo od známky je umístěno logo České pošty a hologram, který slouží jako ochranný prvek. V levé části dopisnice je vyobrazen unikátní Metelkův pohyblivý betlém z Krkonošského muzea v Jilemnici.

Výstava Vladimíra Suchánka *Grafika a známková tvorba* se bude konat v Krkonošském muzeu v Jilemnici od 4. října 2013 do 11. listopadu 2013. Pořádá ji Krkonošské muzeum v Jilemnici ve spolupráci s Městem Jilemnice, Českou poštou, s. p. – Poštovním muzeem Praha, Klubem filatelistů 05-041 v Jilemnici a samozřejmě autorem, malířem a grafikem Vladimírem Suchánkem, který v roce 2013 oslavil významné životní jubileum. V den vernisáže výstavy bude v muzeu umístěna příležitostná poštovní přepážka, která bude používat dvě příležitostná razítka dle návrhu V. Suchánka. Dopoledne a odpoledne bude uspořádána i autogramiáda tohoto umělce.

Autorem výtvarného návrhu známky a dopisnice je malíř a grafik Vladimír Suchánek. Dopisnici vytiskla Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. plnobarevným ofsetem.

Prodejní cena příležitostné poštovní dopisnice je 18 Kč a platí od 2. října 2013 do odvolání.

Praha 20. září 2013

*Ing. Jiří Řehola v. r.
ředitel odboru poštovních služeb
a služeb informační společnosti*

42. Vydání příležitostné poštovní známky „Osobnosti: Otto Wichterle, český vynálezce kontaktních čoček (1913–1998)“

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vydá dne 16. října 2013 příležitostnou poštovní známku nominální hodnoty 21 Kč z emise *Osobnosti*. Na známce je vyobrazen Otto Wichterle.

Prof. Ing. RNDr. Otto Wichterle, DrSc. se narodil 27. října 1913 v Prostějově a zemřel 18. srpna 1998 ve Stražicích. Byl celosvětově známý vědec, který se proslavil zejména výrobou silonu a měkkých kontaktních čoček.

Narodil se v bohaté rodině prostějovských podnikatelů a v šesti letech málem zemřel v důsledku dlouho trvajících horeček. Kvůli nemoci měl domácí školu a po svém uzdravení nastoupil rovnou do páté třídy. V devíti letech nastoupil i přes svůj nízký věk na státní gymnázium, kde maturoval s vyznamenáním. Na vysoké škole se chtěl zabývat matematikou a fyzikou, proto se rozhodoval mezi strojírenstvím a chemií. Nakonec se rozhodl pro fakultu Chemicko-technologického inženýrství ČVUT v Praze.

Diplomovou práci Otto Wichterle psal pod vedením prof. Votočka, významného chemika a spolutvůrce českého chemického názvosloví, který Wichterleho silně ovlivnil ideou svobodného vědeckého bádání bez komerčních či politických zájmů. Otto Wichterle následně začal studovat i lékařskou fakultu, kde se rýsovala možnost vzniku nového oboru - biochemie.

Po 17. listopadu 1939, kdy byly protektorátním nařízením všechny vysoké školy uzavřeny, začal Otto Wichterle pracovat ve Výzkumných chemických dílnách firmy Baťa. Tam se zprvu zabýval úpravou materiálu Nylon 66, ze kterého ale nešla sprádat vlákna. Díky předchozím výzkumným zkušenostem se mu podařilo upravit tento materiál tak, aby z něj šly táhnout vlákna. Díky tomu se začal průmyslově vyrábět silon, používaný především pro výrobu pánských ponožek a dámských punčoch („silonek“).

Nejznámějším vynálezem Otty Wichterleho jsou ale gelové kontaktní čočky. Zprvu byla jejich výroba značně problematická, nepřesná a s malým výtěžkem. Až po roce 1961 se mu podařilo proces výroby zjednodušit a připravit pro masovou výrobu (prototyp výrobního zařízení sestavil doma z dětské stavebnice Merkur a byl poháněn motorkem z gramofonu). V roce 1965 se o jeho vynález začaly zajímat velké firmy z USA, které začaly vyrábět kontaktní čočky v zahraničí.

Pro jeho politickou neutralitu se potýkal s problémy téměř celý život, zejména však v době komunistického režimu. Zasloužené úcty a uznání se mu dostalo až po roce 1989. V roce 1990 byl zvolen předsedou Československé akademie věd a ve funkci zůstal až do rozdelení Československa. V roce 1993 mu Karlova univerzita udělila čestný akademický titul Doctor honoris causa a téhož roku byla jeho jménem pojmenována planetka v naší sluneční soustavě. Od roku 2002 uděluje Akademie věd České republiky cenu Otty Wichterleho talentovaným vědcům do 35 let věku.

Autorem výtvarného návrhu emise je akademický malíř Oldřich Kulhánek, autorem rytiny je grafik a rytec Miloš Ondráček.

Známku o rozměrech obrazové části 23×40 mm vytiskla Poštovní tiskárna cenin Praha a. s. rotačním ocelotiskem v barvě fialové oceli kombinovaným hlubotiskem v barvách červené, švestkově modré a modré, v tiskových listech po 50 kusech.

Známka má katalogové číslo 790 a platí od 16. října 2013 do odvolání.

Praha 20. září 2013

*Ing. Jiří Řehola v. r.
ředitel odboru poštovních služeb
a služeb informační společnosti*

43. Vydání příležitostné poštovní známky „400 let Bible kralické“

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vydá dne 16. října 2013 příležitostnou poštovní známku nominální hodnoty 17 Kč z emise 400 let Bible kralické. Na známce je vyobrazena dívka v podobě anděla držící v ruce právě vytiskněný titulní list Bible kralické, a v pozadí je knihařský lis z místní tiskárny.

Bible kralická je česká tištěná bible, kterou z původních biblických jazyků (hebrejština, aramejština a řečtiny) přeložili překladatelé a teologové původní Jednoty bratrské. Svůj název dostala podle místa vytisknění, kterým byly Kralice (Jižní Morava). Je to první český překlad bible z původních jazyků, nikoli z latinské Vulgaty (lidové vydání).

Bratři od počátku své činnosti kladli důraz na literární činnost svých členů a i proto velmi brzo ocenili význam knihtisku. Jejich tisky vynikají vysokou typografickou úrovní. Jednota bratrská byla zakázaným náboženským uskupením. Z důvodu utajení se ve vydáncích knihách nepoužívalo označení místa tisku, jen krycí označení „in insula hortensi“ (pro své umístění v zahradách).

První vydání Kralické bible vyšlo v šesti svazcích, proto se často označuje jménem „šestidílka“. Rozdělení textu do šesti svazků bylo způsobeno tím, že se nejednalo jen o biblický text, ale i o rozsáhlé komentáře a vsuvky po stranách, díky kterým se text značně rozšířil.

V Kralické bibli se poprvé v českém prostředí objevuje dělení kapitol na verše (podle vzoru Roberta Stephana z roku 1551).

Autorem výtvarného návrhu emise je akademický malíř Josef Dudek, autorem liniové kresby a rytiny FDC je grafik a rytec Jaroslav Tvrdoň.

Známku o rozměrech obrazové části 33×33 mm vytiskla Poštovní tiskárna cenin Praha a. s. plnobarevným ofsetem v tiskových listech po 35 kusech.

Známka má katalogové číslo 791 a platí od 16. října 2013 do odvolání.

Praha 20. září 2013

*Ing. Jiří Řehola v. r.
ředitel odboru poštovních služeb
a služeb informační společnosti*